

PATVIRTINTA

Skuodo r. Mosėdžio gimnazijos direktoriaus
2021 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V1-183

SKUODO RAJONO MOSĖDŽIO GIMNAZIJOS TVARKOS APRAŠAS DĖL POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Skuodo rajono Mosėdžio gimnazijos tvarkos aprašas dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams (toliau – Aprašas) skirtas padėti Skuodo rajono Mosėdžio gimnazijos (toliau – Gimnazijos) darbuotojams veiksmingai reaguoti į kraštutinius mokinių netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti Gimnazijos bendruomenės narių ir (ar) kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą.

2. Aprašas nustato galimas taikyti poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo Gimnazijoje sąlygas.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

Draudžiami daiktai – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kiti Gimnazijoje draudžiami turėti daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurie nurodomi Gimnazijos vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose Gimnazijos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose.

Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griaunantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą mokinio elgesys.

Poveikio priemonė – Gimnazijos darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymosi aplinką.

Pagrįsti fiziniai veiksmai – su fiziniu kontaktu susiję Gimnazijos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti jam kelią.

Ugdymosi vietos pakeitimas – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje Gimnazijos patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

5. Sprendžiant mokinio elgesio problemas bei taikant poveikio priemones, vadovaujamosi Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, 2011 m. kovo 17 d. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu Nr. XI-1281, 2007 m. birželio 28 d. Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu Nr. X-1238 (2021 m. birželio 17 d. įstatymo Nr. XIV-416, 2020 m. rugsėjo 24 d. įstatymo Nr. XIII-3292 redakcija), „Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 437 (2007 m. spalio 2 d. nutarimo Nr. 1071 redakcija), „Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1129

redakcija), Skuodo rajono gimnazijos direktoriaus 2020 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V1-65/2, patvirtintu „Skuodo rajono Mosėdžio gimnazijos Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo reglamentu“, „Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1134; 2021 m. rugpjūčio 30 d. įsakymo Nr. V-1555 redakcija), Skuodo rajono Mosėdžio gimnazijos direktoriaus 2021 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. VI-82/1 patvirtintu „Švietimo pagalbos mokiniui teikimo aprašu“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-1462 įsakymu „Dėl teisės pažeidimų, mokyklos nelankymo, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, ŽIV/AIDS, smurto ir nusikalstamumo prevencijos (2007 m. gruodžio 22 d. Nr. ISAK-2567 ir 2009 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. ISAK-705 redakcija), Mosėdžio gimnazijos direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. VI-154 patvirtinta Mokymo(si) sutartimi, Skuodo rajono Mosėdžio gimnazijos direktoriaus 2018 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V1-246 patvirtintomis Skuodo rajono Mosėdžio gimnazijos darbo ir vidaus tvarkos taisyklėmis ir kitais galiojančiais teisės aktais, taip pat prioritetingas vaiko teisių ir interesų apsaugos ir gynimo, vaiko žmogiškojo orumo, individualizavimo, visapusiškumo, pagarbos ir protingumo principais.

II. POVEIKIO PRIEMONĖS IR BENDROSIOS JŲ TAIKYMO SĄLYGOS

6. Gimnazijos darbuotojas, esant Apraše nustatytoms sąlygoms ir siekdamas užtikrinti Gimnazijos bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:

- 6.1. pakeisti mokinio ugdymosi vietą;
- 6.2. iškviesti socialinį pedagogą arba Gimnazijos Vaiko gerovės komisijos narį;
- 6.3. organizuoti mokinio daiktų patikrinimą;
- 6.4. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus.

7. Taikant Apraše numatytas poveikio priemones, atsižvelgiama į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias aplinkybes.

8. Apraše numatytos poveikio priemonės taikomos mokiniui tik tada, kai Gimnazija yra išnaudojusi visas kitas galimas priemones ir švietimo pagalbos teikimo galimybes (vesti individualūs pokalbiai su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitos taikytos priemonės nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai vaiko elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui). Kitais atvejais į mokinio padarytus Gimnazijos tvarkos taisyklių, mokinio elgesio normų ir (ar) mokymo sutarties nuostatų pažeidimus reaguojama kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

9. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę turi būti nedelsiant informuojamas Gimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), taip pat, esant būtinybei, savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyrius ir (ar) teritorinė policijos įstaiga.

10. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę ir Gimnazijos darbuotojo veiksmus mokinio atžvilgiu privalu fiksuoti raštu, užpildant nustatytą formą. (Priedas Nr.1).

11. Gimnazijos darbuotojas, įtaręs, kad mokinys Gimnazijoje ar jos teritorijoje vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas ar yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, turi vadovautis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 437 „Dėl vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašo“ patvirtinimo (2007 m. spalio 2 d. nutarimo Nr. 1071 redakcija), ir

Skuodo rajono Mosėdžio gimnazijos direktoriaus 2021 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V1-183 patvirtintu „Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo aprašu“.

III. UGDYMO SI VIETOS PAKEITIMAS

12. Ugdymosi vietos pakeitimas gali būti taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griauna mokinių ugdymosi procesą pamokos metu.

13. Pakeitus ugdymosi vietą, mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas kito Gimnazijos vadovo paskirto darbuotojo arba mokiniui teikiama reikiama švietimo pagalba.

14. Mokinio ugdymosi vieta gali būti pakeičiama šį sprendimą priėmusio pedagogo pamokos trukmei arba Gimnazijos administracijos sprendimu nustatytam laikui.

15. Gimnazijos darbuotojas, išimantis mokinį iš pamokos raštu užpildo nustatytą formą (Priedas Nr. 1).

IV. GIMNAZIJOS VADOVO AR JO ĮGALIOTO ASMENS IŠKVIETIMAS

15. Gimnazijos darbuotojas gali išsikviesti socialinį pedagogą arba Gimnazijos vadovo įgaliotą kitą asmenį - Gimnazijos Vaiko gerovės komisijos narį arba administracijos atstovą -, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį.

16. Gimnazijos socialinis pedagogas ar jo įgaliotas asmuo – Gimnazijos Vaiko gerovės komisijos narys arba administracijos atstovas tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes mokinio(-ių) ugdymosi proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą mokiniui(-iams).

V. MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

17. Jeigu Gimnazijos darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinys gali turėti draudžiamų daiktų, Gimnazijos darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja socialinį pedagogą.

18. Gimnazijos socialinis pedagogas ir (ar) Gimnazijos administracijos atstovas arba jo įgaliotas asmuo turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami negavus jo sutikimo ir (ar) jam nedalyvaujant.

19. Jeigu mokinys sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu turi dalyvauti mažiausiai du Gimnazijos darbuotojai, vienas iš jų – Gimnazijos socialinis pedagogas. Paaiškėjus, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai) arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga.

20. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir jie kviečiami atvykti į Gimnaziją. Jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojama teritorinė policijos įstaiga.

21. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviešti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas Gimnazijos socialinio pedagogo.

VI. PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

22. Gimnazijos darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus mokinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:

22.1. apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;

22.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, Gimnazijos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;

22.3. neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;

22.4. nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius Gimnazijos darbuotojo paliepimus jas nutraukti;

22.5. nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;

22.6. atskirti mokinį, griaunantį bendrą klasės tvarką ar Gimnazijos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (pavyzdžiui, klasės, salės, valgyklos ar pan.). Pamokos metu iš klasės pašalintas mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis kitoje Gimnazijos patalpoje, prižiūrimas socialinio pedagogo ar pagalbos mokiniui darbuotojo, arba jam teikiama reikiama švietimo pagalba. Gimnazijos renginio metu pašalintas mokinys turi būti prižiūrimas Gimnazijos socialinio pedagogo arba pagalbos mokiniui darbuotojo, kol teigiamai pasikeičia mokinio elgesys (pavyzdžiui, mokinys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinį pasiima jo tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti mokinio negali arba organizuoti mokinio perdavimą tėvams (globėjams) nėra tikslinga.

23. Pagrįsti fiziniai veiksmai gali varijuoti nuo stovėjimo tarp mokinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui, stovėjimo prieš mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui (pavyzdžiui, siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinys grasina iššokti, ar pan.), vedimo paėmus už rankos, iki mokinio sulaikymo, fiziškai apribojant mokinio veiksmus. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose.

24. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:

24.1. mokinį(-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;

24.2. mokinį vedant už rankos;

24.3. guodžiant mokinį;

24.4. pasveikinant mokinį;

24.5. padedant neįgaliam mokiniui;

24.6. mokant mokinį groti instrumentu, šokti;

24.7. rodant mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;

24.8. rodant mokiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdomosi procese naudojamas priemones;

24.9. teikiant pirmąją pagalbą.

25. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:

25.1. naudojami kaip bausmė;

25.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;

25.3. naudojami siekiant sukelti vaikui skausmą;

25.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.

26. Pagrįstų fizinių veiksmų naudojimas neturi kelti grėsmės vaiko gyvybei ir sveikatai.

27. Gimnazijos darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo

vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksmų panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Su Aprašu supažindinami Gimnazijos darbuotojai, mokiniai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai).

29. Rekomendacijos yra privalomos kiekvienam gimnazijos darbuotojui.

30. Apie nustatytus vaiko teisių pažeidimus Gimnazija informuoja kompetentingas valstybės ir (ar) savivaldybės institucijas.

**MOKINIO IŠĖMIMO IŠ PAMOKOS AR RENGINIO PRIEŽASČIŲ
PAAIŠKINIMAS**

_____

Data

Mokinio išėmimo iš pamokos priežastys (pažymėti variantą (-us))	Problemos, įvykio aprašymas
○ Triukšmavo pamokoje	
○ Vartojo necenzūrinius žodžius	
○ Nedirbo pamokos metu	
○ Naudojo mobilųjį telefoną pamokos metu be mokytojo leidimo	
○ Nereagavo į mokytojo pastabas	
○ Tyčiojosi iš klasės draugų, mokytojų	
○ Rūkė ir/ar vartojo psichotropines medžiagas gimnazijos teritorijoje	
○ Lošė azartinius žaidimus	
○ Gadino mokinių ar darbuotojų daiktus ir gimnazijos inventorių	
○ Kita	

.....	
-------	--

_____
V. Pavardė

_____
parašas

Skuodo rajono Mosėdžio gimnazijos tvarkos aprašo dėl poveikio priemonių netinkamai besielgiantiems mokiniams taikymo

Priedas Nr. 2

Poveikio priemonių taikymo veiksmų seka netinkamai besielgiantiems mokiniams

Iškviečiamas soc. pedagogas arba Vaiko gerovės komisijos narys ir/ arba mokinys išimamas iš klasės tos pamokos trukmei (pildomas šio Aprašo Priedas Nr. 1 ir saugomas mokinio socialinėje byloje).
Gimnazijos administracijos sprendimu mokiniui skiriamas mokymas(-is) atskirai nuo klasės nustatytam laikui. Informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai)
Mokinio netinkamam elgesiui pasikartojant, organizuojamas gimnazijos VGK posėdis
Organizuojamas direkcinis posėdis
Inicijuojamas Skuodo rajono savivaldybės VGK posėdis